

La repartiziun tradiziunala da las rollas è fitg derasada

■ (cc) Per l'emprima giada en il Grischun, en il Liechtenstein ed en il Vorarlberg èn giuvenils e persunas giuvas creschidas vegnids interrogads davart lur rollas. Ils resultats mussan grondas differenzas tranter las ideas ed il cumportament concret. Stgars 800 giuvenils e persunas giuvas creschidas tranter 14 e 25 onns che derivan dal Grischun, dal Liechtenstein e dal Vorarlberg èn sa participads a l'enquista online «Rollas en la professiun ed en la famiglia». L'analisa è vegnida organisada da la Scola auta spezialisada da Son Gagl per incumbensa dals posts spezialisads per dumondas d'egualitad dal Grischun, dal Liechtenstein e dal Vorarlberg.

Las ideas èn sa midadas – il cumportament è restà il medem

Ils resultats ils pli impurtants da l'enquista èn: Ils giuvenils sa distinguan claramain en las rollas che vegnan intermediadas ad els da la famiglia, da la scola u da las medias ed en lur agen cumportament. La gronda part da las dunnas giuvas e dals umens giuvs vules reparter en moda gista las obligaziuns dal tegnairchasa; en il cas concret surlascha dentant la gronda part dals umens la gronda part da la lavur da tegnairchasa a las dunnas.

En general èn ils giuvs d'ozendi sensibilisads per dumondas da l'egualitad, las dunnas giuvas dentant claramain pli fitg ch'els umens giuvs. Quai sa mussa tant en lur ideas sco er en lur cumportament. Entant che la gronda maioritad da las dunnas giuvas è da l'avis che l'egualitad saja fitg impurtanta, teman ellas a medem temp che l'egualitad na vegnia betg reali-

La gronda part da las dunnas giuvas e dals umens giuvs vules reparter en moda gista las obligaziuns dal tegnairchasa; en il cas concret surlascha dentant la gronda part dals umens la gronda part da la lavur da tegnairchasa a las dunnas.

FOTO N. SIMMEN

sada, oravant tut en la vita professiunala. Quai na fa betg smirvegliar, cunzunt betg sch'ins resguarda che las dunnas giuvas (60 pertschient) èn stadas exponidas –

bler pli savens che lur collegas masculins da la medema vegliadetgna – gia ina giada u pliras giadas a la discriminaziun da las schlattainas.

Tut en tut èn cunzunt las ideas dals giuvenils modernisadas. En lur cumportament percorschan ins percunter anc clers stereotips da las rollas. Quai mussan per exempel ils fatgs co ch'els uffants valiteschan las consequenzas da la lavur professiunala da las mammas e quant ch'els sa participeschan a la lavur da tegnairchasa ubain tge tscherna da professiun ch'els fan. Las dunnas giuvas tschernan anc adina principalmain professiuns en il sector social e sin il champ da la sanadad ed ils umens giuvs cumenzan l'emprendissadi d'ina professiun manuala u tecnica.

Envers lur lavur professiunala futura manifesteschan las dunnas giuvas ed ils umens giuvs ina tscherta avvertadad. Els s'orienteschan bain a la realitad actuala (p. ex. pensum da lavur), ma la lavur a temp cumplain vegn er messa en dumonda. Ina minoritad dals umens e da las dunnas po s'imaginar da surpigliar lavur a temp parzial per avair dapli temp liber u per pudair absolver ina furmaziun supplementara. Ultra da quai vegn la lavur a temp parzial anc adina preferida principalmain da las dunnas perquai ch'ella permetta da cumbrinar la professiun cun la famiglia.

Giavischs per l'avegnir

Passa 70 pertschient da las dunnas giuvas e dals umens giuvs vuleschan avair uffants pli tard. Il pli gugent sa dividessan las persunas giuvas creschidas en l'avegnir la lavur da tegnairchasa. Las dunnas giavischan quai pli fitg ch'els umens.

Campagna da publicitad ed exposiziun ambulanta

Per il cusseglier guvernativ grischun

Martin Jäger ha la retschertga mussà che las ideas dals giuvenils èn sa midadas. Lur cumportament concret è dentant anc adina marcà dals stereotips da las rollas. La campagna da publicitad cun in'atgna pagina d'internet, cun placats en las scolas e cun inserats sco er l'exposiziun ambulanta interactiva davart il tema en la Scola auta da pedagogia dal Grischun duai encuraschar ils giuvenils e las persunas giuvas creschidas d'extender il spectrum da lur rollas e d'examinar lur agen cumportament.

Project d'Interreg «betrifft: rollenbilder»

Dals 7–17 d'avrigl 2014, mintga di durant ils lavurdis da las 10.00 fin las 17.00: Exposiziun ambulanta interactiva davart il tema «rollas» en il foyer da la Scola auta da pedagogia dal Grischun.

Gievgia, ils 10 d'avrigl 2014 a las 18.00: Occurrenza da podium davart il tema «Mattas e mats – il medem status en scola?» en la Scola auta da pedagogia dal Grischun cun la professuressa da pedagogia *Elisabeth Grünwald*, cun il specialist per dumondas da l'egualitad da las schlattainas *Jürgmeier*, cun *Gian-Paolo Curcio*, rector designà da la SAP Grischun, cun la magistra primara e deputada *Sandra Locher Benguerel*. Mainadiscussiun: *Inés Mateos*, experta per furmaziun e diversitad.

Ulteriuras infurmaziuns davart il project e davart il studi: www.rollenbilder.org
Flyer «Die Rolle deines Lebens?» davart il project/davart las occurrenzas.